

(א) לעיל 15: (ב) מיר מהל' (ג) כלים פ"י מ"י (ד) לעיל 15: (ה) ס"א ל"ג

הגהות הב"ח

(א) גמ' דהשתא לאו מונחא הוא כיון: (ב) שם ל"א גזילה גביה או דלמא: (ג) רש"י ד"ה חבית וכו' וממרח יפה וכו': (ד) בא"ד נפ' אלו כלים מלינין:

מוסף רש"י

ותנא תנא. כלומר מליני תנא שלט המסיענו מלת (קדושין כד:). גדל חמין ועבר עליו הפסח אמר לו. לנגול. הרי שלך לפניך. כעין מנות שאלה. דהקדש שאלו נכר הוא (דע"ל טו) ונלכד ששאל לו אמתו וקרינא דה ושיעור את גזילה אשר מל שיהי לא נשמה (ג"ס).

רבינו חננאל

רבא אמר הב"ע כגון שהיה דייקא של אביו מופקדת ביד אחר. פי' שני שקין מחוברין ומנוחין על החמור. אחד מצד זה ואחד מצד אחר. וכלשון ישמעאל אלכרינ. איכא דאמרי אמר רב פפא לא תימא הני מילי היכא דאין גזילה קיימת אבל גזילה קיימת צריך לילך אחריו. לא שנא גזילה קיימת לא שנא אין גזילה קיימת לשמא חייך לא חיישינן. וכן הלכה. וכן פסק בפר"ח דצ"ל. אין משלמין חומש על שבעת כפיות שעבוד קרקעות. פי' כגון שאין גזילה קיימת וכוין שהיה קרקע ובה הגזול לטרפו להפרע דמי גזילה שגזלו אביו ודחה הירוש וכפר ונשבע בה. נמצאת שבעתו שכפר ונשבע על שניה גילות אחת ואע"פ דנשרה שניה גילות הוא: שנשרה אחת. שנשרה לגלגל אין כחן שיעור גילות: ר"י מי אמרית השתא מיהא ליכא שיעור: חזית שניקבה וסתמוה שמרים. ונתנוה ע"פ ארובה (א) וממרתה יפה סביבותיה וטומאה צבית מלל על העלייה כולה מלכא דה שום טומאה דסמימת שמרים סמימה היא ולא שטת דיה טומאה במסכת כלים בפרק (ו) ואלו מלינין: אגף. לשון מגופה. אגף חזיה דיה דה מחתה שיעור נקב לטמא וכלי המקדש טומאה אינו חוץ צפני הטומאה ואגף ציטט חזיה מהו מי אמרית השתא מיהא ליכא שיעור נקב או דלמא הא לא סתם שיעור סמימה: פקקו צמורה. ואין שם שיעור: עד שימרח. ציטט מן הדדין של זמורה לסותמו היטב: נשבע

אמרו ג' חמין ועבר עליו

הגזול עצים פרק תשיעי בבא קמא

קה.

עין משפט
נר מצוה

קלג א מ"י פ"ח מהל' גזילה ואצירה הלכ' יד ופ"ו מהל' שטות הלכה ג ד סמנ לאזין דה ועשין עג:
קלג ב מ"י פ"ח מהל' גזילה ואצירה הלכה יא סמנ עשין עג טור ש"ע ק"מ ס"י שסו סעיף ג:
קלד ג מ"י שס פ"א הלכה ו סמנ שס טו"ש"ע ח"מ ס"י שס סעיף ג:
קלה ד ה מ"י שס טו"ש"ע שס סעיף ד:
קלו ו מ"י פ"ח מהלכות מירות הלכה ו:
קלז ז ח מ"י שס הלכ' ו:
קלח ט כ ל מ"י פכ"ז מהלכות טומאת מת הלכה ח:

אמר רבא גזל שלש אגודות בג' פרושות והווי' ועמדו על שתיים חייב להחזיר לו אחרת. פי' אם ישנה ענין מחזיר אותה ואם לאו משלם ליה שיהיה כמנו שיהיה שיהיה שיהיה הגזילה והוא הדין באחת שגולה והחולה שמחזיר לו אגודה או דמיה אלא רבותא נקט דאפילו בשלש דקיים מלות השנה צתתה אפ"ה חייב להחזיר לו אחת אע"ג דמהאי ותנא תנא דמיתא לא משמע מיהא אלא היכא דגזל אחת והחולה דהיה דמיה לגזל חמץ ועבר עליו הפסח היה רבותא דג' קאמר רבא מסביר ומדנקט והחלו משמע דפשיטא ליה דאם גזל ג' אגודות שוות שמי פרושות והחזיר לו ג' מהן דלא מייחב להחזיר לו שלישות כיון דמעיקרא בשעת גזלה לא היו ממונה ולשמא תיסקר לא חיישינן:

ה"ג בעי רבא גזל ב' אגודות בפרושה והחזיר אחת מהן מהו מי אמר' השתא מיהא ליכא גזילה גביה או דלמא הא לא אהדר גזילה ול"ג הא דגרס בספרים הוקרו ועמדה לו: מצות השבה אין באן. נראה דלא צ"ל למיפשט אלא דלא מעכב מלות השנה ומלות השנה מיהא לא קיי: מצות גזילה אין באן. ומעכב מלשמות יין ומלמטא למתים כאלו לא גילה כלומר כמ"ד גילות מעכב דלחך ישתא הנזיר יין אחר כולם א"כ לענין מלות קאמר דלא קיי מלות גזילה ואליבא דכ"ע דלוגתא היא צמיר צפ' ג' מינין (דף מו:). הרי אמרו חבית שנקבה וסתמוה שמרים בו. מה שפירש בקונטרס חזית שנתנה ע"פ ארובה ומלל על העלייה אין נראה דהיה משנה דמיתא צמון חזית שנקבה היא צמון כלים צ"י (מ"י) דמשמע דמיייר להליל מה שנתנה אס היא צאלה המת דלי הוה מיייר ע"פ ארובה היה לו לשנותה צמון אלהות ועוד לשון הלכה לא הוה משמע הכי דה"ל למימר חולל ונראה לפרש דלייר צבית המוקפת למיד פתיל שאין טומאה נכנסת דה צאלה המת ונקבה צמון משקה דהכי הוה שיעורא דלחך צמון כלים (פ"ט מ"ח) וסתמוה שמרים מלל על כל מה שנתנה והא דלחך צמון המלניע (שם דף נז.) ולענין למיד פתיל עד שיפחת רובו היינו בסתמוה שאם נקבה וסתמה הוה שם כלי עליה עד שיפחת רובה דלא לא מהני לה סמימה דהו כאלוים שגיבן ציטט כיון דאין שם כלי עליו ולא כמו שפ"י בקונטרס דהמלניע ולענין למיד פתיל עד שיפחת רובו דכלי חרס המוקף למיד פתיל אין טומאה נכנסת דרך נקביו עד שיפחת רובו דממוכר צמון כלים שפרק שלש שיעורו צמון משקה וכן משמע דהיה שמיא התם בקונטרס נתנה קדירה ע"פ ארובה דלחך צ"ש הכל טמאים צמון משקה ואפילו צ"ה לא מטהרי אלא עליה אכל קדירה טמאה אלא

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

בשעמד בדיון אי בשעמד בדיון אפילו חומש נמי משלם אמר רב הונא בריה דרב יהושע לפי שאין משלמין חומש על כפירת שעבוד קרקעות רבא אמר הכא במאי עסקינן כגון שהיתה דייקא של אביו מופקדת ביד אחרים קרן משלם דהא איתיה חומש לא משלם דכי אישתבע בקושטא אישתבע דהא לא הוה ידע: חוץ מפחות שיהיה פרושה בקרן בו: אמר רב פפא לא שנו אלא שאין גזילה קיימת אבל גזילה קיימת צריך לילך אחריו חיישינן שמא תיסקר איכא דאמרי אמר רב פפא לא שנא גזילה קיימת ולא שנא אין גזילה קיימת צריך לילך אחריו לשמא תיסקר לא חיישינן אמר רבא גזל שלש אגודות בשלש פרושות והווי' ועמדו על שתיים אם החזיר לו שתיים חייב להחזיר לו אחרת ותנא תנא ג' חמין ועבר עליו הפסח אומר לו הרי שלך לפניך טעמא דאיתיה בעיניה הא ליתיה בעיניה אע"ג דהשתא לאו ממונה (א) כיון דמעיקרא ממונה הוא בעי שלומי הכא נמי אף על גב דהשתא לא שיהיה פרושה [כיון דמעיקרא הוה שיהיה פרושה] בעי שלומי בעי רבא גזל שתי אגודות בפרושה והחזיר לו אחת מהן מהו מי אמרית השתא ליכא גזילה (א) או דלמא הא לא הדר גזילה דהואי גביה דהדר פשטה גזילה אין באן השבה אין באן אי גזילה אין באן השבה יש באן דהכי קאמר אף על פי שגזילה אין באן מצות השבה אין באן ואמר רבא הרי אמרו גזיר שגזילה ושייר שתי שערות לא עשה ולא כלום בעי רבא גזל אחת ונשרה אחת מהו ואמר ליה רב אחא מדיפתי לרבינא גזיר שגזילה אחת אחת קא מבעיא ליה לרבא אמר ליה לא צריכא כגון שנשר אחת מהן וגזילה אחת מי אמרית השתא מיהא ליכא שיעור או דלמא הא לא גזילה הוא דמעיקרא הא שייר שתי שערות והשתא כי גזל לא הוה ב' שערות הדר פשטה שער אין באן גזילה אין באן אי שער אין באן גזילה יש באן הכי קאמר אע"פ ששער אין באן מצות גזילה אין באן ואמר רבא הרי אמרו חבית שניקבה וסתמוה שמרים הצילוח 'בעי רבא אגף חזיה מהו א"ל רב יימר לרב אשי לאו משנתנו היא זו דתנן חבית שניקבה וסתמוה שמרים הצילוח פקקה בזמורה עד שימרח ליהו בה שתיים עד שימרח מן הצדדים וכוין זמורה לחבירתה טעמא דמרח הא לא מרח לא אמאי ותיהוי כי אגף חזיה אמרי הכי השתא התם אי לא מרח לא קאי אגף חזיה במידי דקאי קאי ואמר רבא הרי גזל חמין ועבר עליו

טומאה נכנסת צמון משקה: אגף חזיה. תימה היכי דמיה הך צעיל להך צעיות דלעיל דכיון דגף אין כחן נקב ולמה לא תועיל הסמימה דמ"ל אס לא נקבה מעולם אלא כך ומ"ל שאגף חזיה [ועוד] תימה דהכא אמר צמון שמרים שמה סמימה וצמון דצמורה (דף טו:) אמרית חזית של זיתים מנוגלים צ"ש אומרים אין לריכה לינקב ומודים שאם נקבה וסתמוה שמרים שיהיה טומאה וי"ל דהתם ודאי לענין הכשר מסתמא לא ניחא להו לצעלים צמא שיוצא ממנה כיון שנקבה אף על פי שסתמוה שמרים לאו סמימה מעלייתא היא אכל לענין להליל מוטומאה הוה סמימה מעלייתא: